

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/9346,IPN-apeluje-do-rodzin-ofiar-pomozcie.html>
19.04.2024, 16:16

IPN apeluje do rodzin ofiar: pomóżcie!

W związku z Narodowym Dniem Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Łukasz Kamiński, na konferencji prasowej 26 lutego 2015, ponownie zaapelował do bliskich ofiar terroru komunistycznego o przekazywanie materiału genetycznego, co pomoże w identyfikacji ich krewnych. Rodziny i wszystkich innych poprosił o przekazywanie wszelkich informacji o miejscach pochówku ofiar komunizmu, które pozwolą badaczom ekshumować, a następnie zidentyfikować kolejnych bohaterów.

W przekonaniu rodzin mają pomóc krótkie filmy umieszczone w internecie, w których krewni ofiar, którzy już oddali swój materiał genetyczny, opowiadają, jak ważne to dla nich było osobiście. Spoty wyreżyserował Arkadiusz Gołębiewski, autor m.in. filmów dokumentalnych „Kwatera Ł” i „Dzieci kwatery Ł”. W filmach wypowiadają się także: prezes IPN dr Łukasz Kamiński, prof. Krzysztof Szwagrzyk, kierujący Samodzielnym Wydziałem Poszukiwań IPN oraz dr Andrzej Ossowski z Polskiej Bazy Genetycznej Ofiar Totalitaryzmów.

Dzięki podjętym działaniom dotychczas udało się zidentyfikować takie osoby jak Bolesław Kontrym, Stanisław Kasznica, Antoni Olechnowicz, Hieronim Dekutowski, Stanisław Mieszkowski, Zygmunt Szendzielarz, Władysław Borowiec oraz dwudziestu dziewięciu innych polskich bohaterów zamordowanych przez komunistów w latach 1944-1956 i pogrzebanych w zbiorowych, bezimiennych mogiłach. Kolejne nazwiska poznamy w niedzielę.

Udało się odnaleźć miejsca pochówku około pięciuset zamordowanych więźniów komunistycznych. Spośród nich trzydziestu sześciu udało się już zidentyfikować. Stało się to możliwe dzięki stosowanym przez współpracujących z IPN naukowców z Polskiej Bazy Genetycznej Ofiar Totalitaryzmów najnowocześniejszym metodom porównywania materiału genetycznego DNA ofiar i ich bliskich. Kolejne odnalezione szczątki czekają na identyfikację. Kolejni bezimienni dotąd bohaterowie czekają na przywrócenie czci i tożsamości. Stanie się to możliwe, jeśli będzie dostępny porównawczy materiał genetyczny od ich rodzin.

Ogólnopolski program badawczy IPN „Poszukiwania nieznanymi miejsc pochówku ofiar terroru komunistycznego 1944-1956”, zmierzający do ustalenia lokalizacji grobów osób straconych i zamordowanych w latach stalinizmu, ich ekshumacji i identyfikacji odnajdywanych szczątków został uruchomiony w 2011 roku. W celu realizacji tych zadań we wrześniu 2012 roku prezes IPN dr Łukasz Kamiński i rektor Pomorskiego Uniwersytetu

Medycznego prof. Andrzej Ciechanowicz zawarli porozumienie o utworzeniu Polskiej Bazy Genetycznej Ofiar Totalitaryzmów.

W latach 1944–1956 wskutek terroru komunistycznego w Polsce śmierć poniosło ponad pięćdziesiąt tysięcy osób, straconych na mocy wyroków sądowych, zamordowanych i zmarłych w siedzibach Urzędów Bezpieczeństwa i Informacji Wojskowej, więzieniach i obozach, zabitych w walce lub w trakcie działań pacyfikacyjnych. Znaczną część ofiar stanowili członkowie antykomunistycznego ruchu oporu, kontynuujący walkę zbrojną do początku lat pięćdziesiątych.

Ich ciała grzebano w utajnionych i w większości nieznanach do dziś miejscach: na i w pobliżu cmentarzy, w pobliżu siedzib aparatu bezpieczeństwa, w lasach i na poligonach wojskowych. Niektóre przekazywano także do zakładów anatomii. Dla szybszego zatarcia śladów stosowano niekiedy środki chemiczne przyspieszające rozkład szczątków.

Zabieg pobrania materiału genetycznego jest niezwykle prosty. Polega na pobraniu wymazu ze śliny na specjalny patyczek. Zestaw do pobrania materiału można zamówić poprzez infolinię i odesłać pocztą.

IPN apeluje także do świadków zbrodni i osób, które wiedzą o nich z różnych przekazów i świadectw, by opowiedziały, co wiedzą i co pamiętają. Dzięki temu kolejni skazani przez komunistów na zapomnienie bohaterowie odzyskują swoje nazwiska, a ich rodziny – bliskich.

IPN i PUM uruchomiły dwie ogólnopolskie infolinie telefoniczne:

- informacja o badaniach genetycznych – tel. (91) 48 49 873
- informacja o miejscach pochówku ofiar – tel. (22) 581 86 45

Informacje o projekcie można znaleźć na stronie:

www.poszukiwania.ipn.gov.pl

Spoty promujące akcję:

- <http://youtu.be/PK972JsCsBY>
- <http://youtu.be/Euj7UoYYxwU>
- <http://youtu.be/Xu-Zk54Ucm4>